

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Diascepsin Hanc Theologicam De Coelo Beatorum

**Pfaff, Christoph Matthaeus
Bardili, Eberhard Ludwig
Maercklin, Friedrich Jacob**

Tubingae, 1722

VD18 15032876-ddd

§. III.

[urn:nbn:de:bsz:31-130208](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-130208)

h. e. π beatorum, & iræ, quod est infernus (*n*). Reformati, Remonstrantes & Sociniani communiter statuunt
 1. cælum aëreum, 2. cælum sidereum, 3. cælum empyreum, quod posterius & ab omnibus ferè Pontificiis statuitur & ab iisdem de fide esse dicitur.

§. III.

Jam, quid cælum istud empyreum sit, juvat cognoscere. Cælum empyreum est locus, an incorporeus an corporeus sit, dubitatur, supra cælum hoc aspectabile omnesque stellas & aquas supra cœlestes positus, spatium lucidissimum, ipsum immobile, incorruptibile, latissimum, habitaculum Dei, Angelorum & beatorum spirituum, habens mansiones plurimas, in quibus beati omnigenâ felicitate & beatitudine fruuntur. Et hoc cælum beatorum primo die esse creatum contendunt, qui id statuunt. Nec negandum est, Scholasticos crassas admodum de cælo hoc empyreo ideas sibi fingere, quas referunt JO. BRENTIUS (*o*), BALTH. MEISNERUS (*p*) & JAC. MARTINI (*q*). Addunt, qui cælum empyreum statuunt, in illud ascendisse Christum, qui & in eodem jam comprehendatur. Argumenta, quæ pro hâc sententiâ suâ afferunt, sunt sequentia. I. Cælum hoc vocari habitaculum & thronum Dei Deut. IV. 39. XXVI. 15. XXXIII. 26. I. Reg. VIII. 30 Pf. II. 4. XI. 5. XXXIII.

14.

(*n*) Sed verò infernus in sacris literis nunquam cælum vocatur. (*o*) Vide JO. BRENTII sententiam de libello D. Henrici Bullingeri, cui titulus est: tractatio verborum Domini: in domo Patris mei mansiones multæ sunt. p. 34. b. seqq. Opp. T. 8. f. 889. 890. (*p*) in Phil. sobr. P. 1. p. 439. 440 (*q*) in anti-Becano P. 2. p. 66. seqq. Adde QUENSTEDII Syst. Theol. P. 1. f. 439.

14. Jcf. LXVI. 1. Matth. VI. 9. imò Deum esse altiorem
 cœlis & profundiorẽ inferno Job. XI. 8. II. in hoc
 cœlum Christum ascendisse Marc. XVI. 19. Hebr. IV. 14.
 IX. 24. & evectum fuisse supra omnes cœlos Eph. IV.
 10. quibus & altior factus sit Ebr. VII. 26. III. & hoc
 cœlum, in quod Christus ascendit, esse sursum, ubi se-
 deat ad dextram Dei Col. III. 1. 2. Hebr. I. 3. Act. VII.
 56. in quo & jam contineatur Act. III. 21. unde & redi-
 turus iste sit ad judicium Act. I. 11. 1. Theff. IV. 16. IV.
 cœlum hoc esse habitaculum & Dei & Christi & beato-
 rum Joh. XIV. 23. Phil. III. 20. paratum à fundatione
 mundi Matth. XXV. 34. V. esse hoc ipsum illud cœlum
 tertium, in quod raptus fuit Paulus 2. Cor. XII. 1. seqq.
 tertiumque dici eapropter, quòd primum sit aëreum,
 secundum sidereum, tertium spirituale, beatorum fedes.
 Ita Hebræos cœlum partiri in tres regiones, nubiferam,
 astriferam, Angeliferam, quarum prima ipsis dicatur
 הַשָּׁמַיִם הַשְּׁמַיִתִים, secunda הַשָּׁמַיִם הַמְּאֻרָּה, tertia הַשָּׁמַיִם הַקְּדוֹשִׁים, &
 prima sit γῆ, secunda οὐρανός, tertia οὐρανὸς ἁγίος, quod
 ad 2. Cor. XII. 2. notat H. GROTIUS. Nec dubitare
 de hisce posse, qui VI. consideret, cœlum beatorum no-
 bis in sacris literis depingi ut locum certum, in quem
 recipiendi aliquando sint beati Matth. V. 12. 16. VI. 20.
 regnum cœlorum, ubi beati ἀνακληθήσονται cum Abraha-
 mo, Isaac & Jacobo Matth. VIII. 11. terra viventium
 Psalm. XXVII. 13. CXVI. 9. CXLII. 6. mundus futurus
 Hebr. II. 5. Paradisus Luc. XXXIII. 43. Apoc. II. 7. ἄπο-
 θήκη Matth. III. 12. tabernacula pacis Jcf. XXXII. 18.
 tabernaculum & mons sanctus Psalm. XV. 1. XXIV. 3.
 Apoc. XIV. 1. templum Dei Apoc. III. 12. αἰωνία
 κατοικία Luc. XVI. 9. quæ mox comm. 22. voca-
 tentur ὁ κόλπος τῆς ἀβραάμ, inter quem & infernum
 χάσμα

χάσμα μέγα interjaceat comm. 26. οἰκία ἀχειροποίητος, αἰώνιος ἐν τοῖς ἀρχαῖς 2. Cor. V. 1. τὰ ἅγια Hebr. IX. 12. πόλις θεμελίως ἔχουσα, ἧς ἰσχυρὸς καὶ δημιουργὸς ὁ Θεὸς Hebr. XI. 10. patria & domus cœlestis à Deo parata Hebr. XI. 16. Hierosolymæ cœlestes, civitas Dei vivi, ubi Christus, Angeli, beati Gal. IV. 26. seqq. Hebr. XII. 22. seqq. ἡ πόλις ἡ μέλλουσα Hebr. XIII. 14. quæ pleniùs describatur Apoc. XXI. 10. seqq. XXII. 1. seqq. Addunt denique VII. cœlum hoc etiam esse habitaculum Angelorum Dan. VII. 10, Matth. XVIII. 10. Hebr. XII. 22. Jud. 6. VIII. & esse igneum Luc. 11. 9. Matth. XVII. 2. Act. IX. 3. & lucidissimum Apoc. XXI. 11. seqq. Ex his omnibus patere videtur iis, qui cœlum empyreum statuunt, esse supra cœlos aspectabiles beatorum certum quoddam habitaculum, creatum illud, ubi & Deus sit & Christus & Angeli, cujus, qui modestiores sunt, qualitates & indolem determinare nolunt.

§. IV.

Constat, Theologos nostros cœlum empyreum con-
coquere non posse. I. quia crassum ejusmodi cœlum
Mahumedanorum crassas de cœlo ideas olere videtur ali-
quatenus. II. quia ipsum nomen barbarum est. Vide,
quid ipse dicat PETAVIUS (r): *Quod ad cœlum istud
omnium supremum neque sub aspectum cadens attinet, mini-
mè id quidem inficiari licet, esse beatum quoddam cœleste su-
pra omnia domicilium, Angelis & sanctis omnibus attribu-
tum. Sed, cujusmodi sit, non nisi conjecturis & humanis
commentis asseritur. Sanctus Thomas (s) de hoc cœlo non
aliter constare dicit, quàm ex Strabi & Bedæ autoritate, rùm
etiam*

(r) de opificio sex dierum L. 1. C. 2. §. 8. f. 125. (s) in summa
Th. P. 1. qu. 66. art. 3.